

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΔΕΝ ΕΠΙΘΥΜΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟ 14.6.2011 ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ (ΦΕΚ τ. Δ' αριθμ.187/16.6.2011), ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΥΜΗΤΤΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΓΟΥΔΗ -ΙΛΙΣΣΙΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Από τη Συνεδρίαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου σας με αριθμό 2996/2014 και θέμα «Προστασία Υμηττού - Τοπίο φυσικού κάλλους – Δίκτυο Natura – Διεύρυνση ζώνης Α' - Προστασία περιβάλλοντος -Πολεοδομικός και χωροταξικός σχεδιασμός – Βιώσιμη ανάπτυξη – Ρυθμιστικό σχέδιο Αθήνας (Ρ.Σ.Α)-Περιβαλλοντική μελέτη – Προδικαστικό ερώτημα στο ΔΕΚ», αποφασίστηκε η αναβολή της οριστικής κρίσης επί της από 25 Αυγούστου 2011 αιτήσεως ακυρώσεως του Δήμου Κρωπίας Αττικής, με την οποία ο αιτών Δήμος επιδιώκει να ακυρωθεί το από 14.6.2011 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ τ. Δ' αριθμ. 187/16.6.2011) και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η αναβολή της οριστικής κρίσης αποφασίστηκε προκειμένου να υποβληθούν προς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) σημαντικά προδικαστικά ερωτήματα.

Στη συνέχεια το ΔΕΕ, στη συνεδρίαση που έγινε στις 10/09/2015, αποφάνθηκε ότι «...σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, έχουν την έννοια ότι για την έκδοση πράξεως εμπιρεύουσας σχέδιο ή πρόγραμμα σχετικό με τη χωροταξική οργάνωση και τις χρήσεις γης και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2001/42, με το οποίο τροποποιείται προϋφιστάμενο σχέδιο ή πρόγραμμα, δεν χωρεί απαλλαγή από την υποχρέωση πραγματοποίησης εκτιμήσεως περιβαλλοντικών επιπτώσεων βάσει της οδηγίας αυτής, για τον λόγο ότι η πράξη αυτή εξειδικεύει και υλοποιεί ρυθμιστικό σχέδιο θεσπισθέν με ιεραρχικώς υπερκείμενη πράξη το οποίο δεν είχε υποβληθεί σε τέτοια περιβαλλοντική εκτίμηση».

Μετά την ως άνω απόφαση καλείσθε, στη συνεδρίαση της 2ας Δεκεμβρίου 2016, να αποφανθείτε για την εγκυρότητα του ισχύοντος ΠΔ, ΦΕΚ τ. Δ' αριθμ. 187/16.6.2011, και την ακολουθούμενη διαδικασία έκδοσης Προεδρικού Διατάγματος για τον καθορισμό μέτρων προστασίας του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών πάρκων Γουδή – Ιλισίων.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Η δημοσίευση της απόφασης του ΔΕΕ προκάλεσε έντονη αγωνία και προβληματισμό στην κοινωνία των πολιτών – κατοίκων του λεκανοπεδίου Αττικής, που θεωρούν τον Υμηττό πολύτιμο για την ποιότητα διαβίωσής τους σ' αυτή, γιατί είναι ένα ζωντανό ορεινό οικοσύστημα με ποικιλία οικοτόπων, πολύ κοντά σε μεγάλο αστικό ιστό και παρέχει σημαντικές οικολογικές λειτουργίες στο σύνολο του λεκανοπεδίου.

Ο προβληματισμός αυτός αφορά την αποτελεσματική προστασία του Όρους Υμηττού και των περιφερειακών αυτού εκτάσεων, την οικολογική διαχείριση και διατήρηση των οικοτόπων, των ειδών χλωρίδας και πανίδας, την προστασία του τοπίου και τον έλεγχο της δόμησης, γνωρίζοντας ότι ο μεγαλύτερος κίνδυνος για όλα αυτά είναι οι ανθρωπογενείς παρεμβάσεις, ηθελημένες και μη.

Οι φόβοι μας πηγάζουν από το ενδεχόμενο ύπαρξης νομικού κενού ή μειωμένης προστασίας του Υμηττού και των περιφερειακών του εκτάσεων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη διατήρηση του εναπομείναντος ορεινού όγκου.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Στο λεκανοπέδιο της Αττικής συνωστίζεται το 35,34% του πληθυσμού της Ελλάδος, ενώ στην έκταση της Αττικής αναλογεί το 3,2% της συνολικής έκτασης της χώρας. Συνολικά μόνο οι μόνιμοι κάτοικοι του λεκανοπεδίου ανέρχονται σε 3.812.330 άτομα, σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Η αναλογία πράσινου ανά κάτοικο στην Αττική, σύμφωνα με τον Οργανισμό Αθήνας το 2009, 30 χρόνια πριν ήταν 2,82τ.μ./κάτοικο, το 2007 μετά τις φωτιές της Πάρνηθας 2,55 τ.μ./κάτοικο, σήμερα, μετά τις φωτιές των τελευταίων χρόνων και κυρίως αυτές του 2015, δε γνωρίζουμε!

Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι η Αττική είναι πλέον μια απέραντη τσιμεντούπολη, που ασφυκτιά μέσα στο μπετόν και το τσιμέντο, με μοναδική προστατευτική παρένθεση στο Αττικό τοπίο, ό,τι απέμεινε από τους ορεινούς όγκους που το περιβάλλουν μετά από τη λαίλαπα της φωτιάς και των καταπατήσεων που τους έχουν συρρικνώσει!

ΤΟ ΚΛΙΜΑ

Ο πλανήτης βιώνει τα πρώτα έντονα και ορατά σημάδια της κλιματικής αλλαγής, με συνεχόμενη αύξηση της θερμοκρασίας και έντονα καιρικά φαινόμενα.

Ειδικότερα η θερμοκρασία στην Αττική, ακόμα και τους χειμερινούς μήνες κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα με την μέση του Ιανουαρίου να κυμαίνεται στους 9,2 βαθμούς Κελσίου!

Ιδιαίτερα μετά τις τελευταίες καταστροφές από τις πυρκαγιές διαβάζουμε ότι αναμένεται περαιτέρω αύξηση της θερμοκρασίας στην Αττική κατά 2 βαθμούς Κελσίου, αύξηση της ταχύτητας των ανέμων εξαιτίας της έλλειψης ψηλών δέντρων καθώς επίσης και αλλαγή στην κατανομή των βροχοπτώσεων, φαινόμενα που αρχίσαμε να βιώνουμε ήδη κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους!

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΕΡΑ-ΥΓΕΙΑ

Γνωρίζουμε όλοι ότι στην Αθήνα παρατηρούνται δύο τύποι ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Ο ένας αφορά τις υψηλές συγκεντρώσεις μικροσωματιδίων, ο άλλος το φωτοχημικό νέφος.

Κύριες πηγές παραγωγής των ρύπων της ατμόσφαιρας είναι τα αυτοκίνητα, η θέρμανση, η βιομηχανία, τα φυτοφάρμακα, τα σπρέι κλπ.. Τα αυτοκίνητα θεωρούνται μία από τις κυριότερες πηγές των ατμοσφαιρικών ρύπων και ιδίως εκείνων που σχετίζονται με την εμφάνιση του φωτοχημικού νέφους και το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Όμως, για την παραμονή υψηλών ρύπων στην ατμόσφαιρα δεν ευθύνεται μόνο η αυξημένη παραγωγή τους αλλά και οι πολύ σημαντικές περιβαλλοντικές μεταβολές που έχουν προκληθεί τις τελευταίες δεκαετίες, από την άναρχη επέκταση του αστικού ιστού προς όλες τις κατευθύνσεις, την αποψίλωση τεραστίων εκτάσεων από δάση, τη μετάλλαξη των φυσικών διεξόδων αερισμού του Λεκανοπεδίου, όπως ο Κηφισός ποταμός, σε λεωφόρους ταχείας κυκλοφορίας, τα μπαζώματα των ρεμάτων και την τσιμεντοποίησή τους είναι μερικοί από τους πλέον σημαντικούς παράγοντες στη διαμόρφωση τοξικού κλίματος της μεγαλούπολης.

Το κυριότερο σύστημα που προσβάλλεται από την ατμοσφαιρική ρύπανση στον ανθρώπινο οργανισμό είναι το αναπνευστικό και το καρδιαγγειακό. Αποτέλεσμα του τοξικού κλίματος είναι η δημιουργία της παθολογίας των μεγαλουπόλεων όπως το άσθμα Τόκιο - Γιοκοχάμα ή το άσθμα του Λος Αντζελες. Ερευνητές βεβαιώνουν ότι, αν υπήρχαν επιδημιολογικές μελέτες για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του νέφους στους πολίτες της Αθήνας, θα μπορούσαμε να πούμε με σιγουριά πως η Αθήνα έχει τον δικό της τύπο άσθματος ή βρογχίτιδας.

Ο πατέρας της Ιατρικής Επιστήμης Ιπποκράτης αναφέρει στο έργο του «περί αέρων υδάτων τόπων» ότι το κλίμα ρυθμίζει την υγεία του ανθρώπου.

ΥΜΗΤΤΟΣ

Ο Υμηττός είναι ένας από τους τέσσερις ορεινούς όγκους που αγκαλιάζουν την Αττική, τόπος κοινοτικής σημασίας NATURA 2000 και έχει συνδέσει το όνομά του με τη βοτανική επιστήμη. Πολλά είδη συλλέχθηκαν για πρώτη φορά στο βουνό αυτό, γι αυτό φέρουν το όνομα *hymettia* ή *hymettium*.

Στον Υμηττό έχουν καταγραφεί 44 είδη ορχεοειδών, 40 από αυτά είναι ενδημικά, από τα οποία η *fritillaria oblique* συμπεριλαμβάνεται στους καταλόγους της Συνθήκης της Βέρνης και στην κοινοτική Οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Παράλληλα έχουν καταγραφεί 112 είδη πουλιών, το ¼ αυτών που καταγράφονται στην Ελλάδα. Η πανίδα του βουνού περιλαμβάνει πολλά ενδημικά και προστατευόμενα είδη.

Σύμφωνα με το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αττικής του 2009 η δασοκάλυψή του, έφτανε τα τέλη της δεκαετίας του 70, τα 56000 στρέμματα και σύμφωνα με το Υπ. Γεωργίας οι δασικές εκτάσεις το 1978 ήταν 74.510 στρ., συμπεριλαμβανομένων των φρυγανότοπων, εκτάσεις οι οποίες συνεχώς συρρικνώνονται, κυρίως από ανθρωπογενείς παρεμβάσεις (πυρκαγιές, αυθαίρετες κατασκευές, καταπατήσεις).

Τέλος, οφείλουμε να αναφερθούμε στα σπήλαια και σπηλαιοβάραθρα του Υμηττού, η ύπαρξη των οποίων συντέλεσε στο χαρακτηρισμό του ως τόπου κοινοτικής σημασίας, διάσπαρτα σε όλο το βουνό με κάποια από αυτά απaráμιλλης ομορφιάς, που μπορούν να αξιοποιηθούν όμως εξακολουθούν και παραμένουν αναξιοποίητα και άγνωστα στο ευρύ κοινό!

Ενδεικτικά αναφέρουμε το πανέμορφο σπηλαιοβάραθρο του Προφήτη Ηλία στην Τερψιθέα Γλυφάδας, με τοιχώματα καταστόλιστα από σταλακτιτικά παραπετάσματα και σταλακτίτες μήκους 6μ.!

Η περιβαλλοντική συμβολή του βουνού είναι πολυδιάστατη και ο ρυθμιστικός του ρόλος αναντικατάστατος:

- στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα του λεκανοπεδίου, με την παραγωγή οξυγόνου και την απορρόφηση των μικροσωματιδίων από τα φυλλώματα των δέντρων
- στο κλίμα της Αττικής, γιατί με τα ρεύματα αέρα που αφήνει ελεύθερα να δημιουργηθούν φρεσκάρει και ανανεώνει τη ρυπογόνο ατμόσφαιρα των πόλεών μας
- στη συλλογή νερού και στον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα
- στη μείωση των πλημμυρικών φαινομένων, με τη βοήθεια του ριζικού συστήματος της χλωρίδας του

Επιπλέον, λόγω της εύκολης προσβασιμότητας είναι ένας ορεινός όγκος με σημαντική αξία αναψυχής για τους Αθηναίους, διότι προσφέρεται για περιπάτους, φυσιολατρικές δραστηριότητες, διαδρομές με ποδήλατο και ορειβατικές διαδρομές.

ΑΝΑΓΚΕΣ – ΛΟΓΟΙ ΑΚΥΡΩΣΗΣ

Η ζωή στο λεκανοπέδιο Αττικής, η διαβίωση τόσων εκατομμυρίων ανθρώπων σε μικρή έκταση γης, δημιουργεί πάρα πολλές ανάγκες. Ανάγκες μετακίνησης, θέρμανσης, επικοινωνίας, παραγωγής, εκπαίδευσης, αναψυχής, πολιτισμού κλπ.

Θεωρούμε ότι το σημαντικότερο για όλους μας είναι η σωστή ιεράρχησή των αναγκών μας, με βάση του τι θεωρούμε σημαντικότερο και πρωτεύον για τη ζωή μας.

Η ιεράρχηση αυτή είναι απαραίτητη για να μας δείχνει τις προτεραιότητες και τις επιλογές που πρέπει να κάνουμε, για τη δικαιότερη και σοφότερη επίλυση των αναγκών μας, ώστε να διασφαλίσουμε μια ισορροπημένη διαβίωση για το κοινωνικό μας σύνολο.

Βλέποντας τις ανάγκες μας κάτω από αυτό το πρίσμα, οι πρώτες και βασικές μας επιλογές, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, πρέπει να αφορούν τη ζωή μας, την υγεία μας και το κλίμα που διασφαλίζει την ποιότητά τους! Γιατί απαραίτητη προϋπόθεση για την επίλυση όλων των άλλων προβλημάτων μας είναι η εξασφάλιση της ζωής και της υγείας, της γενιάς μας αλλά και των επόμενων γενεών!

Ως εκ τούτου τον Υμηττό τον χρειαζόμαστε και έχουμε απόλυτη ανάγκη το οικοσυστημά του, υγιές, ζωντανό, με όλους τους πολύτιμους οικοτόπους που περιλαμβάνει, για να συνεχίσει να προσφέρει στην Αττική και εμάς τους κατοίκους της τα οφέλη που περιγράψαμε, γιατί δε θα πάψουν ποτέ να μας είναι απαραίτητα.

Αυτοί είναι οι σπουδαιότεροι και οι πιο βασικοί λόγοι που μας βρίσκουν αντίθετους με την κατάργηση του ΠΔ 187/2011 και πιστεύουμε ότι, σε περίπτωση αντικατάστασής του, θα πρέπει το νέο θεσμικό πλαίσιο να είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηρό στον καθορισμό Ζωνών Προστασίας και των χρήσεων γης, για να αποτρέπει εύκολες 'παρεκκλίσεις' από τα επιτρεπόμενα.

Η Πρόεδρος

Ευαγγελία Δημητρίου

Η Γραμματέας

Ελευθερία Σολδάτου

ΠΡΟΣΥΠΟΓΡΑΦΟΥΝ

Μήνος Παγώνης, Επικεφαλής Δασοπροστασίας Παπάγου – Χολαργού (ΔΑΠΑΧΟ)

Γιώργος Βοζικάκης, Επιτροπή αγώνα για το Μητροπολιτικό πάρκο Γουδή

Σούλα Τσιρταβή, Πρόεδρος Περιβαλλοντικού Πολιτιστικού Ορειβατικού συλλόγου Αττικής (ΠΕΡΙ.ΠΟΛ.Ο)